
DENÍK

Hned po přiletu nás čekalo nemilé překvapení, jelikož nám z žádného bankomatu na letišti nešly vybrat peníze, a to jsme s sebou měli celkem tři kreditky. Nakonec jsme si zaplatili taxíka kartou a dojeli k Jitce. Ta se po hodině a půl čekání objevila a pustila nás dovnitř. Zrovna totiž přednášela na univerzitě, k tomu hustota dopravy v Limě, je jak na magistrále ve špičce a hlavně hodina a půl jihoamerického času odpovídá asi pěti minutám evropského, takže vlastně přišla na čas. Chvilí na to dorazil i náš kamarád architekt Luboš. Jitka udělala večeri z kousku té největší dýně, jakou jsem v životě viděla a vydali jsme se do města nakoupit na snídani, vybrat peníze a hlavně koupit noviny. Proč zrovna noviny?

A proč vlastně zrovna Peru? Moje nejlepší kamarádka z architektury Jitka, se kterou jsem si padla do oka hned na první pohled už při přijímacím pohovoru, se ještě během studia na architektuře rozhodla jet do Peru věnovat se urbanismu a sociální architektuře. Nakonec se zamilovala nejen do druhého kontinentu, ale i do jednoho ze svých peruánských profesorů - Lucha a zůstala tam. A když byla v zimě v Praze, překvapila mě tahle zapřísáhlá nepřítelkyně vdavků pozváním na svatbu, které se samozřejmě neodmítá, a tak mi nezbývalo nic jiného, než se tam vydat. A jí zas nezbývalo nic jiného, než podat oznámení o svatbě v místních novinách, protože jinak by je nenechali se oddat.

Frajer Luke

Náš původní plán, že ještě v den příletu do Limy se přesuneme dál na sever, rychle padl. Byli jsme tak unavení, že jsme s poděkováním přijali Jitky a Lucha nabídku gauče a celkem brzy usnuli. Ráno po té nejluxusnější snídani - stůl propadající se pod tíhou čerstvého ovoce a všeho, co by si jen člověk k snídani mohl přát, jsme se nakonec dohodli, že já s Kubou poletíme do Tarapota a Luboš do Cusca a sejdeme se až o pár dní později v Iquitosu. Zakoupili jsme letenky a vydali se na letiště.

křepelčí vajíčka

humitas, tamales a juane

Na letišti nás přivítala obrovská odletová cedule, kde na každém řádku kromě asi dvou stálo "delayed", tedy zpožděno. Ukázalo se, že ráno byl na letišti nějaký problém a dopoledne neodletělo ani jedno letadlo. My jsme měli štěstí, že máme až odpolední let, a tak se nám podařilo odletět jen s dvou a půl hodinovým zpožděním, což byl vážně úspěch. Upřímně jsem litovala těch lidí, co zůstali uvízlí po odbavení, jelikož už nemohli zpátky do hlavní haly, a tak strávili celý den v přečpané odletové hale, kde je jeden krámk s předraženým kafem a hotdogem, aby jim nakonec řekli, že musí letět až zítra a ještě je stáhli o osm dolarů za opětovný vstup na letiště. I náš let byl zážitek, jelikož jsme letěli hrozně starým letadlem Boeing 737200 vyráběným od roku 1966 do roku 1980, čehož bych si nebýt Kuby ale vůbec nevšimla.

Tarapoto je město o velikosti Plzně. Jako první jsme se vydali do centra, najedli se, Kuba ochutnal svoji první empanadu (taštička z těsta plněná většinou masovou směsí) a koupili jsme si simku. Koupě simky zahrnovala návštěvu asi čtyř obchodů různých operátorů, ale nakonec nám ji přeci jen prodali. Bohužel však nezvládli aktivovat internetový balíček, který jsme chtěli, a tak nám to místo toho odečítalo každý den data dle základního tarifu, což jsme ale zjistili až o pár dní později ve chvíli, kdy nám došel všechn kredit. Poté jsme se šli informovat do místní turistické kanceláře, jak je to s odjezdem lodi, na které jsme se chystali odplout do Iquitosu. Dostali jsme telefonní číslo a já tak byla odkázána na hovor ve španělštině, což je pro mě fakt utrpení, jelikož bez těch gestikulací a grimas, rozumím půlku toho co normálně. Nakonec jsem se dozvěděla, že loď odplouvá zítra v poledne, tak jsme si našli hostel (25 solů za pokoj) a šli si projít město.

Jelikož města tu většinou nemají žádná historická centra a jiné památky, schovává se pod prohlídkou města spíše courání se ulicemi a ochutnávání dobrůtek od pouličních prodavačů. A právě díky tomu se nám hned tenhle první den povedlo narazit na naši do teď téměř nejoblíbenější lahůdku - prodavače s vozíčkem plným uvařených křepelčích vajec. Za sol vám stánkař nandá čtyři do pytlíčku, posype solí a přihodí párátko. Chutnalo nám to tolik, že jsme za ten večer každý spořádal asi 16 vajec a přiblížili se tak výrazně frajeru Lukovi. Druhým objevem bylo emoliente, ozdravný drink z agáve a směsi bylinek, který se prodává večer všude na ulici a pije se ještě teplý.

Yurimaguas - perla Huallagy (říká Wikipedie)

Ananasy, paní s opicí a kámen

Po snídani jsme dojeli na kraj města, tam si za 15 solů zaplatili místo v pick-upu, počkali necelou hodinku, než se naplní lidmi, naskočili na korbu a vyrazili. Ze všech spolucestujících nás nejvíc zaujali tři - paní, co seděla vevnitř a po ruce ji pobíhal papoušek, starý pán s asi čtyřletou holčičkou, která ležela v úplném klidu na korbě do té doby, dokud nevystoupili a to stále ve stejné poloze nehledě na to, kudy jsme jeli nebo co se okolo ní dělo a do třetice týpek s mačetou. Ze začátku nás ten poslední malinko znervóznil. Měl takový divoký vzhled a tu mačetu nechtěl ani na vteřinku pustit z ruky. Ale když se silnice začala v serpentínách kroutit do kopce a my minuli poslední baráčky a vjeli mezi stromy do nedohledna se rozprostírající džungle, on stál na korbě

“Je to hrozná díra, ale mají tam ty nejlepší ananasy, jaké jsem kdy jedla.”

-JITKA

opřený o zábradlíčko, vlasy mu vlály ve větru a z čistě upřímné radosti se nahlas smál. Nakonec vystoupil kdesi uprostřed džungle a zmizel mezi stromy.

Cesta to by nádherná. Projížděli jsme džunglí, kolem nás prolétávali obří modří motýli, silnička se klikatila serpentínami nahoru a dolů, sluníčko svítlo a my z korby měli nádherný výhled. Akorát uprostřed cesty nás přepadl hrozný slejvák, ale připravený řidič přes nás a celou korbu přehodil plachtu, na jednom konci ji uvázal, na druhém jsme ji chytli my a to, co stihlo zmoknout, stejně po dešti během pár minut uschlo.

naše loď Eduardo IX

Po tří hodinové jízdě jsme dojeli do Yurimaguas, naprosto obyčejného ničím nezajímavého přístavního městečka ani ne velkého jak Kladno. Jitka nám o tomhle městě řekla: “Je to hrozná díra, ale mají tam ty nejlepší ananasy, jaké jsem kdy jedla.” Vzali jsme si tuktuk do přístavu, ale ještě než jsme tam dojeli, nám taxikář oznámil, že loď právě odjela, o čemž jsme se za pár minut v přístavu přesvědčili na vlastní oči. Ještě se nám pokusil prodat výlet do džungle a cestu jinou lodí, oboje jsme však odmítli a šli zjistit, kdy odjíždí další loď. Objevili jsme, že ve městečku je ještě jeden přístav, a tak je dost možné, že zatímco jsme hledali naši loď v jednom, odplula nám z toho druhého. Ale s tím, již nic nenaděláme.

Jelikož se nejedná o loď primárně určenou pro lidi, ale o loď nákladní, nemá přesně stanovený čas odjezdu, a tak se nám na otázku: “Kdy se vyplouvá?”, dostalo odpovědi: “Až se naloží”. Po rozmluvě s kapitánem jsme se dozvěděli, že to bude čekal další celý den v tomhle Bohem zapomenutém také nám nabídl, že se na lodi můžeme ubytovat už teď, jednoho ve vlastní hamace a nebo za 150 na horní palandou. Jelikož jsme potřebovali místo, kam můžeme protože všude varují, jak se na lodi hrozně krade, vzali pověsili si moskytiéry - Kuba ji neměl jak pověsit a tak ji doslova přiřil jehlou a nití ke stropu kajuty. Naše Decathlonové superskladné hamaky, kterým se místní s dost nedůvěřivými pohledy vysmáli, Kuba pověsil v prvním patře a já se mezitím pokusila vyhledat turistické zajímavosti Yurimaguas. Všude psali jen o nějakém obrovském kameni, na kterém se tedy ukázalo, že jsou uchovány petroglify, no a pak tam byl obrázek paní s opicí, no a samozřejmě ty ananasy, jak zmiňovala Jitka, víc nic.

“Až se naloží.”

-KAPITÁN

pozitíří, a tak nás městečku. Ovšem buď za 100 solů na palubě v kabině s zamknout batohy, jsme kabinu a

Kámen jsme se rozhodli nechat si na další den a vydali jsme se prohlédnout si centrum, tedy náměstí s parčíkem a kostelem. Hned na náměstí jsme potkali paní s opicí a mohli si tak první turistickou

Večer jsme se do sprchy (tedy nad záchodovou chladivou, i když po návratu do

“To vám ale nikdo neukradl. To se prostě ztratilo!”

-JITKA

zajímavost odškrtnout. vrátili na loď, Kuba šel trubky vyvedené vysoko mísou čerpající krásně hnědou vodu z řeky) a kajuty mu došlo, že ve

sprše nechal čelovku. Když se tam po asi pěti minutách vrátil, byla pryč. To samé se pak opakovalo s mým nožem, který jsem nechala pět minut venku před kajutou u rozkrájené čerimoji (ovoce). Blbý je, že kdybychom měli shrnout naše cennosti, tak to byly kromě pasů, mého foťáku a Kuby telefonu, právě Kubova čelovka (já měla takovou super starou slepovanou izolačku) a můj nůž (Kuba měl obyčejný starý). Ale co, naše chyba, jak nás Jitka poučila, to nám nikdo neukradl, nýbrž se to ztratilo.

Vyplouváme, už, skoro, snad, asi

Další den jsme jeli rovnou na trh, kde jsme si dali super snídani (koktejl z mixovaného čerstvého ovoce, housku s avokádem a křepelčí vejíčka dohromady za 3 soly), nakoupili si

zásoby všech možných druhů avokáda (čtyři za 1 sol) a dalšího ovoce na cestu lodí. V ceně je sice jídlo třikrát denně, ale co kdyby ho nebylo dost nebo nebylo dost k jídlu. Pak ještě ochutnávka toho vyhlášeného ananasu a vydali jsme se zjišťovat, jak najít ten slavný kámen. Bohužel se ukázalo, že je sice největší zajímavostí Yurimaguas, ale vidět ho znamená dostat se dvě hodiny autem do dalšího města a odtamtud ještě dvě hodiny pěšky džunglí. To už bychom se do tmy vrátit nestihli, a tak jsme místo toho šli na oběd. Peru je prý vyhlášenou gastronomickou destinací s kuchyní známou po celém světě. Mno popravdě se tomu dost těžko věří, když vám k obědu přinesou obalované kohoutí křídlo a půlku rybí hlavy, obojí samozřejmě s kouskem brambory, vařeným banánem a rýží, jak je tady zvykem dávat ke všemu. I když nejtýpičtějším jídlem, které můžete koupit doslova na každém rohu je prostě kuře s rýží. Také až tady jsme si uvědomili, jak je na normálních kuřatech málo masa, oproti kuřatům z velkofarem vyhnaných do nepřirozené velikosti.

Po obědě jsem navrhla, že se podíváme na hřbitov. Kuba sice kroutil hlavou, ale kámen byl daleko a jinou destinaci jsme neměli. I řidič tuktuku se dost divil, proč tam jedeme. Já ale myslela, že to bude třeba takový hezký barevný park, jako byly ty v Guatemale. Nebyl. Tak jsme se tam jen otočili a rozhodli se jít přečkat obrovský tropický slejvák a po něm o to větší vedro na loď a do města se vrátili až k večeru.

První patro lodi s hamakami (naše dvě vlevo)

Navečer bylo před každým pátým baráčkem venku vyndáno pár židlí a rozpálený gril, a tak se dost těžko rozeznávalo, co je vlastně restaurace a kde zrovna probíhá jen rodinná večeře. Každopádně jídlo za pár solů nám nandali všude. Najednou jsme uslyšeli, jak se k nám blíží auto, ze kterého nahlas vyřvává hudba a oni to popeláři. Hudbou na sebe upozorňují, pomalu projíždějí ulicemi a lidi vybíhají z domů a za jízdy jim podávají všemožné nádoby s odpadem na vysypání. A když to náhodou nestihnete, tak prostě skočíte na skútr a popeláře dojedete.

To, že jako taxík tady funguje, každý kdo má auto či tuktuk a zrovna někam jede, jsme pochopili hned, ale mě překvapilo, že lidé přes noc parkují tuktuky přímo ve svých obývacích a Kubu, že jsou to všechno jednoválce. Jak jsme tak bloumali uličkami, dav lidí stále více hustl, a když už stála téměř hlava na hlavě, zjistili jsme, že jsme se ocitli na večerním trhu. Dost se podobal tomu dennímu, až na to, že tady lidé většinou neměli žádné stánky, natož stříšky, ale spíš jen deky rozprostřené na zemi a sem tam nějaký stoleček. Obsahem ale byly skoro stejné - spousta ovoce, opice, papoušci, maso - hlavně drůbež, ale sem tam i hlemýždi, želvy nebo kus pásovce a hotových jídel v obrovských hrncích. Dali jsme si refresco (voda s ovocem) z marakuji, Kuba své oblíbené pečené obří fazole a banánové brambůrky a já kokos a koblížky s javorovým sirupem.

“To nevypadá, že už vyplouváme”, hlásil mi další den ráno Kuba s pohledem na dva kamiony plné zboží, z nichž po jednom vybíhali malí Peruánci obloženi pytlí a krabicemi přenášejíce vše na naši loď. Kapitán nás ujistil, že vyplouváme v poledne, a tak jsme si zatím zajeli na trh na snídani. Po návratu kamionů nebylo, spíše naopak. Zato cestujících už byla plná loď. Polovina prvního patra byla už přeplněná hamakami Peruánců, jejich krabic, tašek, včetně klecí holubiček a králíků. Druhou polovinu zabíralo nekonečně plat s vajíčky (a u nás se lidi bojí, že se jim do druhého dne mimo ledničku zkazí). Horní patro s kabinami bylo obývané pár peruánskými rodinami s dětmi a pak několika gringos, tedy bílými. Kromě nás tam byli Amíci Forrest, (ten byl u vytržení z toho, že jsme první Češi, které potkal) a Jackie, (ta se celou dobu tvářila, jak kdyby ji ulítly včely, ale byla fajn), pár sympatických Francouzů, čtyři Němci, čtyři Španělky, (co skvěle zpívali, ale bohužel s námi jeli jen jeden den), pár Švédů, (krásní a milí, jak vystřižení z filmu),

Vejce, vejce, vejce - pět dní na lodi v 35 °C

Belgičan žijící v Srbsku zkoumající přirozeně luminiscenční kameny a pár námi neoblíbených Dánů. Všichni to sice byli mladí lidé s krosnami, ale to už dneska očividně neznamená vše. Jedna holka s batohem si ho například nechala přinést z auta řidičem. Ti Dánové zase nechali Peruánce přivázat jejich hamaky a pak si ještě stěžovali, že nejsou dostatečně pevně upevněné apod. Dali jsme se do řeči s našimi sousedy a zjistili, že informace o vyplutí se různí nejen podle toho, koho se ptáš, ale také kdy se ho ptáš a kdo se ho

ptá. Takže jsme získali několik různých časů odjezdu od dvou hodin odpoledne po šest hodin večer. Teprve v tu chvíli jsme pochopili, že se nám nesnaží lhát, že tady jen prostě nikdo nemá tušení, kdy ta loď opravdu vypluje. Dokud přijíždí nějaké nákladáky se zbožím a dokud je kam nakládat, tak se bude nakládat. Až dojdou nákladáky nebo místo, tak se vypluje.

Kolem páté jsme zjistili, že nám došel kredit s internetem, jak jsem již dříve zmiňovala, a tak jsme vyrazili do města, že si ho rychle dobijeme a do šesti jsme zpátky na lodi. Bohužel dobítí kreditu a zapnutí internetového balíčku není tak snadné, jak se může zdát. Přes internet to nefungovalo. U našeho operátora nám řekli, že nám můžou zapnout balíček, ale že si nejprve jinde musíme dobít kredit. V obchodě, kde dobíjí kredit, nám nabídli dobytí pouze 20 nebo 100 solů. My jsme potřebovali 30, a tak jsme jeli do dalšího obchodu. Tam opět šlo pouze zapínat balíčky a ne dobíjet. Až ve čtvrtém obchodě nám konečně našich 30 solů dobyli, ale pro aktivování balíčku jsme se museli vrátit do obchodu č. 3. Tam sice balíčky aktivovali, ale očividně jsme byli první zákazníci, kteří si přáli aktivovat balíček pouze na internet a ne na volání. Přestože takový mají v nabídce, trvalo to asistence asi dvacet minut, během kterých se zaprvé naučila zacházet s iphonem, zadruhé procvičila ve vyhledávání na stránkách operátora, pro něhož pracovala a za třetí nakonec si nechala poradit přes infolinku, protože ani s pomocí Google a vlastních stránek to nezvládla.

Nakonec se ale vše povedlo a my taktak na šestou doběhli na loď, která tam samozřejmě ještě stála a vůbec nevypadala, že se chystá k odplutí. Kapitán řekl, že máme čas do osmi a hlavní důstojník že do devíti. Tak jsme zatím vzali Jackie do města na večerní trh a na devátou ji táhli zpátky s tím, že sice víme, že tady nejezdí nic na čas, ale že už na odplutí čekáme den a půl a proto nechceme riskovat, že nám to ujede. Po našem uspěchaném návratu tam loď samozřejmě stála stejně jako předtím. Nebudu vás dále nudit tím, jak jsme měli vyplout v deset večer v jedenáct, o půlnoci, ale zkrátím to na to, že jsme nakonec vypluli až další den v devět ráno.

Klid neznamená nuda

Městečkem Yurimaguas protéká řeka Huallaga, které se vlévá do řeky Maraňón a ta do Amazonky. Amazonka teče přes Peru do města Iquitos, kam jsme měli namířeno, skrz celou Brazílii a ústí až v Atlantském oceánu. Řeka se klikatí sem tam, a tak se kormidelník ani chvíli nenudí. Vždy před zatáčkou vypne motor a nechá loď, aby se sama natočila. Cesta lodí do Iquitosu trvá tři dny a dvě noci. Cestou jsou dvě hlavní zastávky ve větších městech a to Lagunas a Nauta a pak v několika malých vesničkách. Chápu, že tři dny na jedné malé nákladní lodi musí znít jako hrozná nuda, ale kupodivu není. Právě naopak, bylo to super, a když jsme dopluli, bylo nám líto, že už plavba končí. Na lodi panuje hrozný klid a pohoda, Peruánci v prvním patře snad vylézají ze svých hamak, jen když chtějí na záchod. My jsme přeci jenom byli trochu akčnější, a tak jsme střídali válení se v hamace s lekceci španělštiny, povídáním si s ostatními pasažéry, (někdy dost náročné, jelikož moc nechápu koncept učení jazyků a nedokážou mluvit pomalu), hraním karet (spolu s Forrestem jsme dali dohromady, jak se hraje Shithead, tedy naše oblíbená karetní hra, kterou jsme se naučili loni v Indii) a backgammonu, vysedáváním na zádi a hledáním říčních delfínů. Žijí tady dva druhy - šedí podobní těm mořským a růžoví. Nakonec jsme viděli oboje. Ovšem nejlepší stejně bylo vysedávání v hamace a pozorování neprostupné zelené hmoty, ze které šel až strach, po obou stranách řeky, pak až kýčovitě krásného západu slunce a nakonec oblohy obsypané hvězdami.

Jediným vytržením z klidné plavby byly vesničky, kde jsme občas stavěli. Všechny byly uprostřed džungle, takže se k nim nedalo dostat jinak, než po vodě. Tím, že místo jara a léta se zde střídá období dešťů a sucha, je koryto řeky velmi proměnlivé a domy na pobřeží tak často stojí na vysokých kůlech. Lidé se zde žijí většinou rybolovem nebo zemědělstvím, a to co si nevypěstují, jim přiveze právě taková loď jako ta naše včetně například tuktuků. Jednou takhle koukáme z paluby, jak v jedné vesnici tuktuk zajede za posledním baráčkem do džungle a minutu na to se objeví na druhé straně vesnice. Mají tady silnici jen dokola podél pobřeží, takže ji člověk celou objede za pět minut, ale i tak tam jezdí tuktukem. V některých vesničkách nemají ani elektřinu. V jiných mají například dvě vesnice dohromady velký generátor, který pouští každý den na dvě až tři hodiny po setmění. Ale posledním rokem si prý obchodníci již začínají pořizovat vlastní malé generátory. Každopádně, ať už měli generátor nebo ne, v každé vesničce stejně naběhlo několik obchodníků na loď s košíky a lavory plnými ovoce, ryb, oříšků a dalšího jídla. Když k tomu ještě připočtu zásoby avokáda, buráků a jídlo třikrát denně, které nám nosili až do kajuty, zatím co ostatní lidé jen s hamakami si na něj museli vystát frontu u hrnce a které bylo tak velké, že jsme si nakonec dávali jen jedno dohromady a druhé jsme někomu darovali, tak jsme hlady rozhodně

netrpěli, spíše naopak. A kdyby náhodou nám tohle vše nestačilo, tak pár Peruánců si během cesty přivydělávalo tím, že prodávali to, co zrovna vezli. Celou dobu jsme přemýšleli, jak je možné, že každý den máme čerstvě chutnající maso, když na lodi není lednička, až jsem druhou noc šla kolem čtvrté ráno na záchod a po cestě musela překročit hromadu právě zabitých kuřat, které tam škubal snad nikdy nespící kuchař. Vlastně je to až tak jednoduché řešení, že nás to ani nenapadlo. Ještě k těm burákům, Kuba jich před odjezdem koupil kilový pytel, abychom pak zjistili, že nejsou úplně dosušené a chutnají fakt divně a celý zbytek našeho výletu v Peru je tahali s sebou a neustále rozkládali a balili podle počasí, aby se co nejlépe vysušily.

Asi jediná věc, která nám cestu kazila, byl bordel v Amazonce. Přestože byl na lodi obrovský nápis - nevyhazovat odpad z lodi, viděli jsme několikrát, jak někdo vzal plastovou flašku a hodil ji přes palubu. No a ještě vlastně poslední ráno, kdy se Kubovi podařilo pádem rozbít si svůj iphone.

V Nauta vystoupila většina našich spolucestujících, protože odtamtud se dá do Iquitosu dojet za dvě a půl hodiny po silnici, zatím co lodí to trvá dalších osm. My jsme si však užili posledních osm hodin plavby na poloprázdné lodi po Amazonce, která již tady svou velikostí připomínala spíše jezero než řeku a dopluli přímo do Iquitosu. Tam nás ještě kormidelník pobavil svým způsobem parkování, kdy prostě strkal a najížděl do ostatních lodí tak dlouho, dokud si neudělal místo, kde mohl zakotvit.

